

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини
Кафедра хірургії №3

УЗГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
«Фізична терапія, ерготерапія»
«28» листопада 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова вченої ради Навчально-
наукового медичного інституту
Протокол від 29 листопада 2024 р. № 4

СИЛАБУС

ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ

обов'язкова

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	227 Терапія та реабілітація
спеціалізація	227.02 Ерготерапія
освітня кваліфікація	бакалавр терапії та реабілітації
професійна кваліфікація	асистент ерготерапевта
форма навчання	денна
курс та семестр вивчення	III курс, 5 семестр
навчальної дисципліни	

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
фізичної та реабілітаційної медицини
Протокол від 27 листопада 2024 р. №6

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
хірургії №3
Протокол від 27 листопада 2024 р. №5

ДАНИ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів, науковий ступінь, учене звання	Пелипенко Олександр Васильович – кандидат медичних наук, доцент; Кононенко Сергій Володимирович – доктор філософії, доцент.
Профайл викладачів	https://surgery-three.pdmu.edu.ua/team https://sport-health.pdmu.edu.ua/
Контактний телефон	Пелипенко Олександр Васильович – 0957410437 Кононенко Сергій Володимирович – 0508247867
E-mail:	surgery3@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті Полтавського державного медичного університету	https://surgery-three.pdmu.edu.ua/ https://sport-health.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3/90, із них:

Лекції (год.) – 12

Практичні (год.) – 36

Самостійна робота (год.) – 42

Вид контролю – ПМК (підсумковий модульний контроль)

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається вимогами, які науково-практичні працівники пред'являють до здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни, що ґрунтується на заходах академічної доброчесності.

Навчальна дисципліна «Травматологія та ортопедія» обов'язкова для здобувачів вищої освіти спеціальності 227 Терапія та реабілітація першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Проведення освітнього процесу за дисципліною «Травматологія та ортопедія» в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії та ін.) відбувається за допомогою технологій дистанційного навчання, зокрема лекції та практичні заняття проводяться з використанням платформи ZOOM, Google Meet, Google Classroom та ін.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані у повному обсязі оволодіти знаннями, практичними навичками та компетентностями з дисципліни «Травматологія та ортопедія».

При організації освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті викладачі і здобувачі вищої освіти діють відповідно до:

«Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті»;

«Положення про організацію та методика проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;

«Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти у Полтавському державному медичному університеті»;

«Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті»;

«Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;

«Положення про рейтинг здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету»;

«Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті»;

«Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти»;

«Положення про дистанційну форму навчання у Полтавському державному медичному університеті». Всі згадані нормативні документи розміщені за адресою <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Присутність здобувачів вищої освіти на усіх видах занять є обов'язковою! (окрім випадків відсутності з поважної причини).

Опис навчальної дисципліни (анотація):

Опанування дисципліною «Травматологія та ортопедія» закладає основи для вивчення здобувачами майбутніх дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання у процесі подальшого навчання й у професійній діяльності, закладає основи здорового способу життя, профілактики

порушення функції опорно-рухової системи у процесі життєдіяльності, формує вміння заповнювати необхідну документацію, демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами фізичного терапевта, ерготерапевта та принципами фахової субординації.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити:

Перелік попередньо прослуханих та вивчених дисциплін необхідних для подальшого вивчення дисципліни «Травматологія та ортопедія»:

Англійська мова (за професійним спрямуванням), Основи латинської мови з медичною термінологією, Ресурси здоров'я, Українська мова (за професійним спрямуванням), Основи загальної психології та педагогіки, Цифрові технології в ОЗ. Кібербезпека та кібергігієна, Основи медичного права та антикорупційного законодавства України, Історія України, Анатомія та фізіологія людини, Основи теорії та методики фізичних вправ, Основи практичної діяльності у терапії та реабілітації, Загальна ознайомча практика за профілем спеціальності, Філософія, медична етика та деонтологія, Основи патології, Основи фармакології та застосування ЛЗ в терапії та реабілітації, Фізіологія рухової активності, Біомеханіка та клінічна кінезіологія з динамічною анатомією, Невідкладна долікарська допомога, Безбар'єрність, універсальний дизайн та інклюзія, Інструментальні методи функціональної діагностики, лабораторні дослідження, Ментальне здоров'я та основи психоціальної підтримки, Внутрішні та хірургічні хвороби, Терапевтичні вправи, МКФ та МКФ ПД: обстеження й оцінка стану здоров'я пацієнта/клієнта, Масажні терапевтичні техніки, Академічна доброчесність та грамотність, БЗВП.

Постреквізити:

Перелік дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення дисципліни «Травматологія та ортопедія»:

Ерготерапія при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях, Професійне мислення ерготерапевта, Технічні засоби в ерготерапії. Основи роботехніки, Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях, Неврологія та нейрохірургія (з основами психіатрії), Протезування різних категорій населення, Ерготерапія домашнього та професійного середовища, Ерготерапія при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, Філософія науки та сучасні методи організації наукового дослідження,

Міжнародне гуманітарне право, Організація та економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг, Ерготерапія при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах, Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах, Основи стоматології. Ерготерапія в стоматології, Мовленнєва і сенсорна системи та їх порушення. Ерготерапія при порушеннях діяльності зорового та слухового аналізаторів, Основи менеджменту та адміністрування в ерготерапії. Робота з даними ЕСОЗ, Клінічна практика в стоматології, Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності зорового та слухового аналізаторів, Науково-доказова практична діяльність з ерготерапії.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- підготовка конкурентоспроможних фахівців галузі охорони здоров'я – бакалаврів терапії та реабілітації за спеціалізацією 227.02 Ерготерапія, що поєднують здатність до творчої співпраці в міждисциплінарній команді, які володіють спеціальними знаннями, уміннями та навичками щодо проведення, корекції та оптимізації ерготерапевтичного процесу, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладного характеру, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем задля розвитку та вдосконалення реабілітаційних відділень і центрів Полтавського регіону та України.

- основними завданнями вивчення дисципліни є:

1) сформулювати уявлення про сучасний стан травматизму та захворюваності у світі;

2) надати знання про поширеність, важкість, види травм, етіологічні чинники та патологічні процеси при цих травмах, їх клінічну картину;

3) надати знання та сформулювати навички застосування фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату, оцінювання результатів обстеження;

4) визначити показання та протипоказання до застосування різних засобів та методів ерготерапії у осіб із травмами та захворюваннях опорно-рухового апарату;

5) опанувати практичні навички із застосування ерготерапевтичних методів при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату;

6) активізувати самостійну пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

Інтегральна.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму.

Спеціальні:

СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп.

СК 03. Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь.

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

ПРН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань та застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

ПРН 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинні

знати:

- анатоמו-фізіологічні, вікові особливості опорно-рухового апарату здорової та хворої людини;
- сучасну класифікацію, етіологію і патогенез вроджених та набутих захворювань і ушкоджень опорно-рухового апарату;
- клінічні прояви порушень з боку опорно-рухового апарату;

- особливості проведення обстеження, тестування, визначення функціонального стану, фізичного розвитку, рухових порушень у хворих з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату;

- особливості формування та впровадження програми ерготерапії або програми реабілітації у хворих з травмою та захворюваннями опорно-рухового апарату;

- основний комплекс заходів та рекомендацій, особливості організації реабілітаційної допомоги хворим з травмою та захворюваннями опорно-рухового апарату;

- показання та протипоказання до проведення ерготерапії для хворих із захворюваннями опорно-рухового апарату;

- засоби комплексної профілактики захворювань та ушкоджень опорно-рухового апарату;

- принципи командної роботи;

вміти:

- проводити процедури з ерготерапії на людях з особливими потребами у нестандартних умовах;

- забезпечити закріплення отриманих вмінь, знань та навичок, мотивувати та заохотити пацієнтів до занять;

- надавати невідкладну долікарську допомогу при травмах, транспортну іммобілізацію стандартними і підручними засобами;

- застосовувати на практиці ерготерапевтичні методи при проведенні реабілітації при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату;

- працювати спільно з мультидисциплінарною командою.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія травматології та ортопедії. Сучасні принципи обстеження, лікування та реабілітації травматологічних та ортопедичних хворих. Значення ерготерапії в лікуванні ортопедо-травматологічних хворих. Питання: <i>1. Історія травматології та ортопедії.</i> <i>2. Визначення травматології та ортопедії як дисципліни.</i> <i>3. Способи визначення вісі кінцівок, хребта.</i> <i>4. Основні види деформацій кінцівок та хребта.</i> <i>5. Вимірювання довжини та об'єму кінцівок.</i>	2

	<p>6. Види вкорочення кінцівок та методи їх визначення.</p> <p>7. Методи визначення об'єму руху в суглобах.</p> <p>8. Використання сучасних шкал бальної оцінки важкості стану травмованого.</p>	
2.	<p>Ушкодження грудної клітки, верхньої кінцівки та її поясу. Вогнепальні поранення верхніх кінцівок та їх лікування. Сучасні принципи ампутації та протезування верхньої кінцівки.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Види травм грудної клітки, верхньої кінцівки та її поясу.</p> <p>2. Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень грудної клітки, верхньої кінцівки та її поясу.</p> <p>3. Ерготерапевтичний менеджмент при травмах грудної клітки, верхньої кінцівки та її поясу.</p> <p>4. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>5. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	2
3.	<p>Ушкодження нижньої кінцівки. Вогнепальні поранення нижніх кінцівок та їх лікування. Сучасні принципи ампутації та протезування нижньої кінцівки.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Види травм нижньої кінцівки.</p> <p>2. Класифікація, діагностика та основні клінічні прояви ушкоджень нижньої кінцівки.</p> <p>3. Клінічна характеристика ушкоджень нижньої кінцівки.</p> <p>4. Ерготерапевтичний менеджмент при ушкодженнях нижньої кінцівки.</p> <p>5. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>6. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p> <p>7. Вогнепальні поранення нижніх кінцівок та їх лікування.</p> <p>8. Сучасні принципи ампутації та протезування нижньої кінцівки</p>	2
4.	<p>Ушкодження хребта та тазу, лікування та реабілітація.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Класифікація ушкоджень хребта та тазу, їх механогенез.</p> <p>2. Поняття «стабільні» та «нестабільні» ушкодження хребта та тазу.</p> <p>3. Діагностика, клінічні прояви ускладнених та неускладнених ушкоджень хребта та тазу залежно від їх локалізації.</p> <p>4. Лікування ушкоджень хребта та тазу на госпітальному етапі.</p>	2

	<p>5. <i>Ерготерапевтичний менеджмент при травмах хребта та тазу.</i></p> <p>6. <i>Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</i></p> <p>7. <i>Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</i></p>	
5.	<p>Дегенеративно-дистрофічні та запальні захворювання хребта та суглобів. Використання ортопедичних пристроїв.</p> <p>Питання:</p> <p>1. <i>Біомеханіка та фізіологія міжхребцевого сегмента.</i></p> <p>2. <i>Стадії остеохондрозу.</i></p> <p>3. <i>Клініка, діагностика остеохондрозу хребта різної локалізації.</i></p> <p>4. <i>Деформуючі артрози.</i></p> <p>5. <i>Використання ортопедичних пристроїв.</i></p> <p>6. <i>Професійна реабілітація хворих з дегенеративно-дистрофічними захворюваннями хребта та суглобів.</i></p>	2
6.	<p>Природжені захворювання хребта, кісток та суглобів. Сколіоз. Підходи до лікування та реабілітації.</p> <p>Питання:</p> <p>1. <i>Природжена м'язова кривошия, хвороба Кліппеля-Фейля, хвороба Гризеля.</i></p> <p>2. <i>Природжене високе стояння лопатки, крилоподібна лопатка.</i></p> <p>3. <i>Лійкоподібна та кильоподібна грудна клітка.</i></p> <p>4. <i>Класифікація сколіозів.</i></p> <p>5. <i>Профілактика, консервативні та оперативні методи лікування.</i></p> <p>6. <i>Вади постави і їх види, принципи лікування.</i></p> <p>7. <i>Природжений вивих стегна.</i></p> <p>8. <i>Природжена клишоногість, клініка, діагностика.</i></p> <p>9. <i>Підходи до лікування та реабілітації.</i></p>	2
	Разом	12

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль. Травматологія та ортопедія		

1.	<p>Сучасні принципи обстеження, лікування та реабілітації травматологічних та ортопедичних пацієнтів.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення травматології та ортопедії як дисципліни. 2. Способи визначення вісі кінцівок, хребта. 3. Основні види деформацій кінцівок та хребта. 4. Вимірювання довжини та об'єму кінцівок. 5. Види вкорочення кінцівок та методи їх визначення. 6. Методи визначення об'єму руху в суглобах. 7. Види контрактур. 8. Абсолютні та відносні клінічні ознаки переломів, вивихів, поранень та ушкоджень судин та нервів. 9. Рентгенологічні ознаки переломів, вивихів та ортопедичних захворювань. 10. Використання сучасних шкал бальної оцінки важкості стану травмованого. 11. Симптоми і діагностика ушкоджень нервів. 12. Обсяг першої медичної, долікарської (фельдшерської) при травмах. 13. Методи паліативного лікування в травматології та ортопедії, показання і протипоказання до оперативного лікування в похилому віці. 	2
2.	<p>Бойова травма. Політравма. Особливості мінно-вибухових та вогнепальних поранень верхніх та нижніх кінцівок. Лікування та реабілітація пацієнтів з бойовою травмою та політравмою. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення понять політравма, сполучена та комбінована травма різних ділянок тіла людини. 2. Діагностика, основні клінічні прояви та особливості лікування множинних, поєднаних та комбінованих ушкоджень опорно-рухового апарату. 3. Невідкладна допомога постраждалим з політравмою. 4. Транспортна іммобілізація. 5. Ерготерапевтичний менеджмент при політравмі. 6. Визначення поняття «перелом». 7. Класифікація переломів, клініка, діагностика, лікування. 8. Відкриті ушкодження, мінно-вибухові та вогнепальні поранення кісток та суглобів, класифікація, діагностика та 	2

	<p><i>основні клінічні прояви.</i></p> <p>9. <i>Транспортна іммобілізація, лікування та ерготерапевтичний менеджмент при відкритих ушкодженнях, мінно-вибухових та вогнепальних пораненнях кісток та суглобів.</i></p>	
3.	<p>Сучасні принципи ампутації та протезування кінцівок. Реабілітація пацієнтів після ампутації кінцівок. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Показання до ампутації кінцівок.</i> 2. <i>Методи та способи ампутації кінцівок.</i> 3. <i>Особливості лікування хворих з дефектами кінцівок.</i> 4. <i>Мета та завдання реабілітації осіб з інвалідністю з вадами опорно-рухового апарату.</i> 5. <i>Показання та протипоказання до протезування осіб з інвалідністю.</i> 6. <i>Види протезів кінцівок.</i> 7. <i>Ортопедичні пристрої, їх призначення, будова.</i> 8. <i>Показання до використання ортопедичних пристроїв.</i> 9. <i>Ортопедичне взуття.</i> 10. <i>Показання до призначення ортопедичного взуття.</i> 11. <i>Ерготерапевтичний менеджмент при ампутації кінцівок.</i> 12. <i>Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</i> 13. <i>Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</i> 	2
4.	<p>Ушкодження грудної клітки, поясу верхньої кінцівки, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Види травм грудної клітки та поясу верхньої кінцівки.</i> 2. <i>Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень грудної клітки та поясу верхньої кінцівки.</i> 3. <i>Ерготерапевтичний менеджмент при ушкодженнях грудної клітки та поясу верхньої кінцівки.</i> 4. <i>Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</i> 5. <i>Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</i> 	2
5.	<p>Ушкодження плечового суглобу, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p>	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Переломи проксимального відділу плечової кістки. 2. Травми м'язів і сухожилків на рівні плечового суглобу. 3. Вивих плеча. 4. Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень плечового суглобу. 5. Ерготерапевтичний менеджмент при травмах плечового суглобу. 6. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди. 7. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії. 	
6.	<p>Ушкодження плечової кістки, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переломи діафізу плечової кістки. 2. Переломи дистального кінця плечової кістки. 3. Травми м'язів і сухожилків на рівні плеча. 4. Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень, ерготерапевтичний менеджмент при травмах у ділянці плеча. 5. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди. 6. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії. 	2
7.	<p>Ушкодження ліктьового суглобу, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переломи ліктьового та вінцевого відростків ліктьової кістки. 2. Переломи голівки променевої кістки. 3. Вивих передпліччя. 4. Травми м'язів та зв'язок на рівні ліктьового суглобу. 5. Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень, ерготерапевтичний менеджмент при травмах у ділянці ліктьового суглобу. 6. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди. 7. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії. 	2
8.	<p>Ушкодження кісток передпліччя, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p>	2

	<p>1. Переломи діафізу кісток передпліччя.</p> <p>2. Переломи дистального кінця променевої та ліктьової кісток.</p> <p>3. Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень, ерготерапевтичний менеджмент при травмах у ділянці передпліччя.</p> <p>4. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>5. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	
9.	<p>Ушкодження променево-зап'ясткового суглобу, кісток кисті, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Переломи кісток зап'ястка та п'ясткових кісток кисті.</p> <p>2. Переломи фаланг пальців кисті.</p> <p>3. Вивих кисті.</p> <p>4. Вивих фаланг пальців кисті.</p> <p>5. Ушкодження сухожилків пальців.</p> <p>6. Класифікація, діагностика, основні клінічні прояви ушкоджень, ерготерапевтичний менеджмент при травмах променево-зап'ясткового суглобу, кісток кисті.</p> <p>7. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>8. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	2
10.	<p>Ушкодження кульшового суглобу, стегнової кістки, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Переломи проксимального відділу стегнової кістки.</p> <p>2. Переломи діафізу стегнової кістки.</p> <p>3. Переломи виростків стегнової кістки.</p> <p>4. Вивих стегна.</p> <p>5. Класифікація, діагностика та основні клінічні прояви ушкоджень кульшового суглобу, стегнової кістки.</p> <p>6. Клінічна характеристика ушкоджень м'язів і сухожилків у ділянці стегна.</p> <p>7. Ерготерапевтичний менеджмент при ушкодженнях кульшового суглобу, стегнової кістки.</p> <p>8. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>9. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	2
11.	<p>Ушкодження колінного суглобу, класифікація, клініка,</p>	2

	<p>діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переломи надколінку. 2. Вивих гомілки. 3. Ушкодження зв'язок у ділянці колінного суглоба. 4. Ушкодження менісків. 5. Ушкодження м'яких тканин гомілки (м'язів, п'яtkового сухожилку, малогомілкового та великогомілкового нервів, судин). 6. Класифікація, діагностика та основні клінічні прояви ушкоджень, ерготерапевтичний менеджмент при ушкодженнях у ділянці колінного суглобу. 7. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди. 8. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії. 	
12.	<p>Ушкодження кісток гомілки, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переломи кісток гомілки. 2. Переломи кісточок гомілки. 3. Клінічна характеристика ушкоджень м'язів і сухожилків у ділянці гомілки. 4. Класифікація, діагностика та основні клінічні прояви ушкоджень у ділянці гомілки. 5. Ерготерапевтичний менеджмент при ушкодженнях у ділянці гомілки. 6. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди. 7. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії. 	2
13.	<p>Ушкодження гомілково-ступневого суглобу, кісток ступні, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переломи надп'яtkової та п'яtkової кісток. 2. Переломи плеснових кісток та фаланг пальців. 3. Вивих ступні. 4. Вивих фаланг пальців ступні. 5. Клінічна характеристика ушкоджень м'язів, сухожилків та зв'язок у ділянці гомілково-ступневого суглобу, кісток 	2

	<p>ступні.</p> <p>6. Ерготерапевтичний менеджмент при ушкодженні гомілково-ступневого суглобу, кісток ступні.</p> <p>7. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>8. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	
14.	<p>Ушкодження хребта, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Класифікація ушкоджень хребта, їх механогенез.</p> <p>2. Переломи хребців.</p> <p>3. Вивихи хребців.</p> <p>4. Поняття «стабільні» та «нестабільні» ушкодження хребта.</p> <p>5. Діагностика, клінічні прояви ускладнених та неускладнених ушкоджень хребта залежно від їх локалізації.</p> <p>6. Лікування ушкоджень хребта на госпітальному етапі.</p> <p>7. Консервативні та оперативні методики лікування ускладнених та неускладнених ушкоджень хребта.</p> <p>8. Ерготерапевтичний менеджмент при травмах хребта.</p> <p>9. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>10. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	2
15.	<p>Ушкодження тазу, класифікація, клініка, діагностика, лікування та реабілітація. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <p>1. Перелом здухвинної кістки.</p> <p>2. Перелом лобкової кістки.</p> <p>3. Перелом сідничної кістки.</p> <p>4. Перелом вертлюгової западини.</p> <p>5. Класифікація, клінічна характеристика, діагностика та основні клінічні прояви ушкоджень тазу.</p> <p>6. Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень з травмами кісток тазу.</p> <p>7. Ерготерапевтичний менеджмент при травмах кісток таза.</p> <p>8. Головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.</p> <p>9. Оцінка динаміки змін в ході ерготерапії.</p>	2
16.	<p>Дегенеративно-дистрофічні та запальні захворювання хребта та суглобів. Використання ортопедичних пристроїв. Алгоритми дій ерготерапевта.</p>	2

	<p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біомеханіка та фізіологія міжхребцевого сегмента. 2. Стадії остеохондрозу. 3. Клініка, діагностика остеохондрозу хребта різної локалізації. 4. Показання до консервативних та оперативних методів лікування. 5. Спондильоз і спондилоартроз, клініка, діагностика, принципи лікування. 6. Професійна реабілітація хворих з дегенеративно-дистрофічними захворюваннями хребта. 7. Деформуючі артрози. 8. Класифікація, клініка, діагностика, принципи лікування деформуючих артрозів у залежності від стадії захворювання, ерготерапевтичний менеджмент при дегенеративно-дистрофічних та запальних захворюваннях хребта та суглобів. 9. Показання до консервативного та оперативного лікування артрозів плечового, кульшового, колінного і гомілково-ступневого суглобів. 10. Використання ортопедичних пристроїв. 	
17.	<p>Природжені захворювання хребта, кісток та суглобів. Сколіоз. Підходи до лікування та реабілітації. Алгоритми дій ерготерапевта.</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Природжена м'язова кривошия, хвороба Кліппеля-Фейля, хвороба Гризеля. 2. Природжене високе стояння лопатки, крилоподібна лопатка. 3. Етіологія, клініка. 4. Принципи діагностики та лікування. 5. Лійкоподібна та кильоподібна грудна клітка. 6. Класифікація сколіозів. 7. Клініка різних ступенів сколіозу. 8. Основні принципи раннього розпізнавання сколіозу. 9. Профілактика, консервативні та оперативні методи лікування. 10. Вади постави і їх види. 11. Принципи лікування. 	2

	<p>12. Природжений вивих стегна.</p> <p>13. Особливості його лікування та діагностика після 1 року.</p> <p>14. Профілактика природженого вивиху стегна.</p> <p>15. Особливості його лікування у різних вікових групах.</p> <p>16. Природжена клишоногість.</p> <p>17. Клініка, діагностика.</p> <p>18. Методи консервативного та оперативного лікування, їх показання.</p> <p>19. Підходи до лікування та реабілітації.</p>	
18.	Підсумковий модульний контроль	2
Разом годин		36

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	17
2.	<p>Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять:</p> <p>1. Функціональні тести, проби та опитування, що застосовуються у хворих ортопедо-травматологічного профілю.</p> <p>2. Особливості ерготерапії при ушкодженні зв'язкового апарату плечового суглобу.</p> <p>3. Особливості ерготерапії при ушкодженні зв'язкового апарату ліктьового суглобу.</p> <p>4. Особливості ерготерапії при переломах проксимального відділу стегнової кістки.</p> <p>5. Особливості ерготерапії при ушкодженні зв'язкового апарату колінного суглобу.</p> <p>6. Особливості ерготерапії при ушкодженні зв'язкового апарату гомілково-ступневого суглобу.</p> <p>7. Особливості ерготерапії при ушкодженні ахіллового сухожилку.</p>	14
3.	<p>Підготовка реферату за темами:</p> <p>1. Реабілітація після ендопротезування суглобів.</p> <p>2. Реабілітація після артроскопічних втручань.</p>	5
4.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
Разом		42

Індивідуальні завдання

- підготувати огляд наукової літератури з тем, які вивчаються;
- участь у науково-дослідній роботі;
- підготовка наукових доповідей на студентські наукові конференції.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю (ПМК):

1. Поняття про функціональні проби та їх значення у реабілітації. Основні завдання функціонального дослідження, функціональних проб, методика проведення й оцінка.
2. Класифікація функціональних проб з фізичним навантаженням на відновлення, їх особливості та параметри за якими вони оцінюються.
3. Типи реакції системи кровообігу на стандартні фізичні навантаження та їх характеристика.
4. Визначення поняття ерготерапія, її загальні принципи, мета, завдання, періоди та етапи.
5. Активні, пасивні та психологічні засоби фізичної реабілітації, коротка характеристика активних і пасивних гімнастичних вправ.
6. Основні методи реабілітації, їх показання та особливості у залежності від локалізації переломів та їх видів.
7. Показання та протипоказання до реабілітації пацієнтів з порушенням діяльності опорно- рухового апарату.
8. Охарактеризувати засоби фізичної реабілітації при планових операціях у передопераційний, ранній та післяопераційний період.
9. Терапевтичні вправи, особливості методу, загальні показання та протипоказання до призначення комплексу терапевтичних вправ, оцінка умов, організації та методики проведення занять терапевтичними вправами на різних періодах реабілітації.
10. Механізми лікувальної дії терапевтичних вправ. Класифікація терапевтичних вправ. Основні принципи підбору і дозування терапевтичних вправ.
11. Режими рухової активності на різних етапах реабілітації, особливості складання схем та орієнтованих комплексів.
12. Ерготерапія з урахуванням толерантності до фізичних навантажень.
13. Особливості ерготерапії при ушкодженнях опорно-рухового апарату, спричинених вогнепальними пораненнями.
14. Мета, завдання, засоби та методи ерготерапії на різних етапах лікування постраждалих з хребетною травмою.

15. Реабілітація хворих з ушкодженнями хребта.
16. Особливості ерготерапії при вертеброгенних больових синдромах.
17. Особливості проведення ерготерапії хворих з травмами кісток і з'єднань тазу на різних етапах реабілітації.
18. Методи реабілітації пацієнтів з переломами поясу верхньої кінцівки та грудної клітки.
19. Принципи фізичної реабілітації при ушкодженні ротаторної манжети плеча.
20. Ерготерапія при внутрішньосуглобових переломах плечової, ліктьової, променевої кісток та кісток кисті. Етапи реабілітації.
21. Фізична реабілітація при травмах пальців кисті. Етапи реабілітації.
22. Методи, що поєднуються з ерготерапією у процесі реабілітації хворих з травмою кісток зап'ястя.
23. Етапи реабілітації при переломі шийки стегнової кістки.
24. Етапи реабілітації при черезвертлюговому переломі стегнової кістки.
25. Особливості ерготерапії при переломах кісточок гомілки. Етапи реабілітації.
26. Особливості ерготерапії при переломах кісток ступні. Етапи реабілітації.
27. Особливості ерготерапії при ушкодженні менісків колінного суглоба.
28. Особливості ерготерапії при діафізарних переломах верхньої та нижньої кінцівок.
29. Особливості ерготерапії при розриві ахілового сухожилку.

Перелік практичних навичок, опанування яких виноситься на підсумковий модульний контроль:

1. Оцінювання активного та пасивного діапазону рухів у суглобах верхньої кінцівки.
2. Оцінювання активного та пасивного діапазону рухів у суглобах нижньої кінцівки.
3. Оцінювання активного діапазону рухів у різних відділах хребта.
4. Визначення довжини та вісі кінцівок.
5. Визначення вісі хребта.
6. Забезпечення транспортної іммобілізації кінцівок стандартними шинами.
7. Забезпечення транспортної іммобілізації хребта.
8. Забезпечення транспортної іммобілізації тазу.

9. Алгоритм ходьби з милицями та ходунками рівною місцевістю та сходами.

Методи навчання

- вербальні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація тематичних хворих);
 - практичні (оволодіння практичними навичками передбаченими навчальною програмою);
 - пояснювально-ілюстративні або інформаційно-рецептивні;
 - репродуктивні;
 - метод проблемного викладу;
 - частково-пошукові або евристичні;
 - дослідницькі;
 - методи, що забезпечують сприймання і засвоєння знань здобувачами вищої освіти (самостійна робота, інструктаж, консультація);
 - методи застосування знань та набуття і закріплення умінь і навичок (практичні заняття, контрольні завдання, робота у клініці, проведення практики);
 - методи перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок;
 - методи заохочення і покарання;
 - аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод).

Форми і методи оцінювання

- усний контроль;
- вирішення ситуаційних завдань;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- перевірка рівня набуття практичних навичок;
- індивідуальний контроль;
- груповий контроль;
- самооцінка.

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання поточної навчальної діяльності проводиться науково-педагогічними працівниками під час практичних занять за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Оцінка успішності є

інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття).

До ПМК допускаються здобувачі вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків лекційних та практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи у межах модуля та виконали всі вимоги навчальної дисципліни, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни. ПМК приймають науково-педагогічні працівники визначені завідувачем кафедри.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів за ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність).

Питання (завдання, ситуаційні задачі), які виносяться на ПМК формулюються таким чином, щоб еталонна відповідь здобувача вищої освіти на кожне орієнтовно тривала до 3-5 хвилин. З питань формуються екзаменаційні білети на ПМК, які затверджуються на засіданні кафедри. Загальна кількість питань (завдань, ситуаційних задач) у кожному білеті не повинна перевищувати трьох. Обов'язково на ПМК виносяться питання, з тем, які визначені на самостійне вивчення у межах модуля. Питання охоплюють найбільш значущі розділи робочої навчальної програми, які достатньо висвітлені у літературних джерелах, рекомендованих як основні (базові) при вивченні дисципліни.

За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності під час складання ПМК, отримані результати анулюються, за відповідь виставляється оцінка «незадовільно» (0 за 200 бальною системою). У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за ПМК, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію.

До загальної кількості балів із дисципліни можуть додаватися заохочувальні бали. Максимальна кількість – 20 балів. Сума балів із дисципліни та заохочувальних балів не повинна перевищувати 200 балів.

Заохочувальні бали зараховуються за:

- роботу у студентських наукових групах кафедр;
- участь у науковій роботі кафедр;
- участь в олімпіадах з дисциплін;
- виступи з доповідями на наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конгресах та публікаціях цих форумів;

– авторство або співавторство у статтях, опублікованих у наукових виданнях, деклараційних патентах.

Заохочувальні бали нараховуються здобувачам вищої освіти по закінченню вивчення дисципліни, після обговорення на кафедральному засіданні, за поданням завідувача кафедри на ім'я декана факультету/директора інституту та підлягають обов'язковому затвердженню відповідною вченою радою факультету/інституту.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється на підставі суми поточної успішності здобувача вищої освіти та оцінки, отриманої при складанні ПМК.

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення навчальної дисципліни з якої проводиться підсумковий контроль, мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці №1, при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

Таблиця №1. Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність балам за ПМК та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А*24)	Бали за ПМК з модуля (А*16)	Бали за модуль та / або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		

2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	Е	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	4 добре
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	B	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	A	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		

4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю» та індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

Інформація про здобувачів освіти, яким не зарахований ПМК, з точним зазначенням причини не зарахування також вноситься до «Відомості підсумкового модульного контролю» та індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти. Причини не зарахування можуть бути наступні:

а) здобувач вищої освіти має невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій. Позначка «н/в» (не виконав) у колонці «бали за ПМК»;

б) здобувач вищої освіти відвідав усі заняття (практичні, лекційні), але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допускається до ПМК. Позначка «н/д» (не допущений) у колонці «бали за ПМК»;

в) здобувач вищої освіти відвідав усі заняття, та набрав кількість балів за поточну навчальну діяльність і був допущений до складання ПМК, але не з'явився на ПМК. Позначка «н/з» (не з'явився) у колонці «бали за ПМК».

Підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за єдиною 200-бальною шкалою. Оцінка здобувача вищої освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках). При цьому використовуються стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти (таблиця 2).

Таблиця 2. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті

		знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
	C	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
	E	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	F _X	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
	F	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих

		фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми під час опитування та з усіх видів контролю.
--	--	---

Дозвіл на перескладання ПМК видається деканом факультету у вигляді «Персональної відомості перескладання підсумкового контролю», який здобувач освіти отримує у деканаті під особистий підпис за пред'явленням індивідуального навчального плану та (за необхідністю) інформації з кафедри про ліквідацію заборгованості (відсутність «нб», середній бал успішності 3,0 і більше). При організованому перескладанні ПМК групою здобувачів вищої освіти використовується загальна відомість. Персональна відомість перескладання ПМК (загальна відомість) заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий – у день заповнення повертається у деканат завідувачем навчальної частини кафедри (відповідальним викладачем).

Здобувач вищої освіти має право на перескладання ПМК двічі: перший раз – викладачу з обов'язковою присутністю завідувача відповідної кафедри, другий раз – комісії, склад якої визначається деканом факультету. У виняткових випадках додаткове комісійне перескладання ПМК може бути проведено за персональним дозволом ректора або першого проректора з науково-педагогічної роботи, рішенням ректорату Полтавського державного медичного університету.

Здобувач вищої освіти має право на перескладання ПМК, до початку наступного семестру, після закінчення вивчення відповідної дисципліни. Нескладений ПМК з однієї дисципліни не є підставою для недопуску здобувача вищої освіти до складання підсумкового семестрового контролю з іншої дисципліни, за виключенням допуску до підсумкової атестації.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Тестові завдання до практичних занять.
4. Набори рентгенограм, відеофільмів.
5. Мультимедійні презентації лекцій.

Рекомендована література

Базова:

1. Лікувально-реабілітаційний масаж : навчальний посібник / Д. В. Вакуленко, Л. О. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька. – К. : Медицина, 2020. – 567 с.

2. Травматологія та ортопедія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / Видання 2-ге / за ред.: Голки Г. Г., Бур'янова О. А., Климовицького В. Г. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 432 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : навчальний посібник [для студентів стоматологічних факультетів вищих навч. закладів МОЗ України] / Д. М. Бойко, В. О. Жамардій, І. П. Кравченко, Є. Ю. Страшко ; МОЗ України, ЦМК, УМСА. – Полтава : Друкарня Ткалич А. М., 2017. – 123 с.

4. Фізіотерапія : [навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів] / Я.-Р. М. Федорів, М. С. Регеда, І. Г. Гайдучок та ін.; за ред. Я.-Р. М. Федоріва ; Львів. НМУ, Львів. мед. ін-т. - Львів : Магнолія 2015. – 558 с. : табл., рис.

5. Примачок Л. Л. Історія медицини та реабілітації: навч. посіб./ Л. Л. Примачок. - Ніжин: НДУ ім. Гоголя, 2015. - 104 с.

6. Медична і соціальна реабілітація: підручник / В. Б. Самойленко, Н. П. Яковенко, І. О. Петряшев та ін. - К.: ВСВ «Медицина», 2013. - 464 с.

7. Ортопедія і травматологія / За ред. проф. О. М. Хвисюка. – Х., 2013. – 720 с.

8. Спортивна медицина і фізична реабілітація : [навчальний посібник для студентів вищих мед. закладів освіти IV рівня акредитації] / Валентина Андріївна Шаповалова, Василь Михайлович Коршак, Валентина Миколаївна Халтагарова та ін. – К. : Медицина, 2008. – 246 с.

Допоміжна:

1. Травматологія та ортопедія. Питання та відповіді : навчальний посібник / О. В. Пелипенко, С. М. Павленко, Ю. М. Півень, О. С. Ковальов, А. В. Гончаров. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2021. – 124 с.

2. Ерготерапія / Майкова Т. В., Афанасьєв С. М., Афанасьєва О. С. – Підручник. – Дніпро : Журфонд, 2019. – 374 с.

3. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації / фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія / А. Герцик. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 388 с.

4. Дитяча ортопедія: навчальний посібник з ортопедії та травматології для сімейних лікарів, хірургів, травматологів (друге переглянуте видання) / за ред. проф. І. Б. Зеленецького, М. І. Хвисюк, С. Д. Шевченко, Г. Г. Голка, О. О. Ніжегородцев – Х.: Вид-во АТ «Харківформвидав», 2018. – 347 с.

5. Практикум з травматології та ортопедії / О. В. Пелипенко, С. М. Павленко, Ю. М. Півень, О. С. Ковальов. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2018. – 185 с.

6. Ольховик А. В. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А. В. Ольховик. – Суми : – Сумський державний університет, 2018. – 146 с.
7. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 372 с.
8. Хвисяк О. М. Поперековий хребетний біль : навчально-методичний посібник / О. М. Хвисяк, Г. Г. Голка. – Харків : Планета-Прінт, 2017. – 317 с.
9. Михалюк Є. Л. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта / Є. Л. Михалюк, О. О. Черепок, І. В. Ткаліч // Навчальний посібник. Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 90 с.
10. Мухін В. М. Фізична реабілітація в травматології : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 424 с.
11. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
12. Клапчук О. Б., Неханевич [та ін.]. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. Дніпропетровськ, ЖФ, 2014. – 456 с.
13. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації / А. С. Вовканич. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 184 с.
14. Без'язична О. В. Комплексна реабілітація чоловіків молодого віку після артроскопічної операції з приводу розриву бічних зв'язок колінного суглоба у відновно-тренувальному періоді // Слобожанський науково-спортивний вісник. 2013. № 3 (36). С. 136 – 140.
15. Хвисяк О. М. Теорія і практика медичної реабілітації / О. М. Хвисяк [та ін.]. – Х. : Майдан, 2012. – 520 с.
16. Михалюк Є. Л. Фізична реабілітація в хірургії, травматології та ортопедії / Є. Л. Михалюк, С. М. Малахова, О. О. Черепок. Навчально-методичний посібник. –Запоріжжя, ЗДМУ. 2012. – 112 с.
17. Вакуленко Л. О., Клапчук В. В. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / За загальною редакцією – Тернопіль : ТНПУ, 2010. – 234 с.
18. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації / І. Бойчук, М. Голубева, О. Левандовський [та ін.]. – Львів : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.
19. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / В. М. Мухін. – Вид. 3-тє, переробл. та допов. – Київ : Олімпійська література, 2010. – 486 с.

20. Михалюк Є. Л. Гендерні відмінності у спорті та оздоровчому фізичному тренуванні: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів України / Є. Л. Михалюк. – Запоріжжя, ЗДМУ. – 2010. – 117 с.

21. Пархотик І. І. Фізична реабілітація при травмах верхніх кінцівок / І. І. Пархотик. – Київ: Олімпійська література, 2007. – 279 с.

22. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації / В. С. Язловецький, Г. Е. Верич. - Кіровоград : [РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка], 2004. – 324 с.

Інформаційні ресурси:

Режим доступу:

<http://wcpt.org/>

<http://www.wfot.org/>

<https://aofoundation.org>

<https://www.aaos.org>

<https://esska.org>

<https://efort.org>

<https://sicot.org>

<https://www.pubmed.gov/>

http://www.thestudentroom.co.uk/wiki/Resources_for_Medical_Students

<http://www.physrehab.org.ua/>

<https://www.twirpx.com/file/2344879>

Розробники:

к. мед. н., доцент Олександр ПЕЛИПЕНКО,

доктор філософії, доцент Сергій КОНОНЕНКО